

جدول وضعیت اضافه کاری شاغلان در 31 استان / پرکارترین مناطق کشور کدامند؟

به گزارش خبرنگار مهر، اضافه کاری موضوعی است که از سوی نیروهای شاغل در بخش های مختلف اقتصادی کشورهای مختلف جهان صورت می گیرد و امروزه شاید کشوری نباشد که دستکم بخشی از مردم آن ساعات بیشتری از وقت های معمول قانونی را در محل های کار سپری نکنند.

به گزارش خبرنگار مهر، اضافه کاری موضوعی است که از سوی نیروهای شاغل در بخش های مختلف اقتصادی کشورهای مختلف جهان صورت می گیرد و امروزه شاید کشوری نباشد که دستکم بخشی از مردم آن ساعات بیشتری از وقت های معمول قانونی را در محل های کار سپری نکنند.

با این حال، دلایل اضافه کاری در کشورها متفاوت است. هرچند اولین تصویری که از نام اضافه کاری به ذهن افراد می رسد تلاش برای کسب درآمد بیشتر است، اما اضافه کار همیشه به این مفهوم اتفاق نمی افتد و چه بسا بنگاه هایی را نیز داریم که با مجبور کردن افراد به اضافه کاری، اتفاقا حقوق آن را نیز نمی پردازند.

در مواردی اضافه کاری ها به دلیل درخواست کارفرمایان برای افزایش تولید، حفظ بازار، ارائه محصولات جدید، باقی ماندن در رقابت با سایر تولیدکنندگان و انجام تعهدات و قراردادهای کاری هم اتفاق می افتد که البته با پرداخت حقوق اضافه به نیروی کار همراه است، اما ممکن است بخشی از نیروها تمایلی برای اضافه کاری نداشته باشند و تنها به درخواست کارفرما باشد.

مفاهیم مختلف اضافه کاری

اما به مفهوم کلی و آن چیزی که به عنوان اولین مفهوم از اضافه کاری به ذهن افراد می رسد، هدف درصد بسیار بالایی از شاغلان را برای انجام اضافه کاری تشکیل می دهد. افراد معمولا برای کسب درآمد بیشتر و حقوق بالاتر، دست به اضافه کاری می زنند و از این طریق ساعات بیشتری را در محل های کاری می مانند و یا تعهدات بیشتری را برای انجام کار در بیرون از بنگاه می پذیرند.

در ایران و بسیاری از کشورها، اضافه کاری ها قالبها به این مفهوم صورت می گیرد. با اینکه به دلایل ذکر شده مانند رونق تولید و فروش، تلاش بنگاه ها برای پذیرش تعهدات بیشتر و در نتیجه بهبود وضعیت حقوقی نیروی کار و مواردی از این دست، اضافه کاری میشه بد نیست؛ اما نکته حائز اهمیت در مورد افزایش گرایش جامعه به انجام اضافه کاری؛ پیامی است که می توان از این نوع رفتار افراد شاغل در جامعه دریافت کرد.

پیام روشن و صریح شاغلان در بنگاه های بخش های مختلف اقتصادی کشور با انجام اضافه کاری است که هزینه های زندگی آنها با درآمدها مطابقت ندارد، در تامین مخارج معیشتی خود دچار مشکل هستند و میل به تغییر این شرایط دارند.

این پیام در مورد ایران می گوید وضعیت حقوق و دستمزد نیروی کار مناسب نیست و با افزایش هزینه تامین معیشت در جامعه همخوانی ندارد. بنابراین هرچقدر به صورت سالیانه به حقوق افراد اضافه می شود به همان نسبت و در مواردی تا چند برابر به هزینه های زندگی به ویژه در کلانشهرها افزوده می شود و این مسئله باعث می شود تا افراد خواسته و ناخواسته به اضافه کاری تن بدهند.

اضافه کاری در اشکال دیگری نیز خود را نشان می دهد که همان دوشغله و چند شغله شدن افراد است. گرایش به مشاغل کاذب، نیمه وقت، فعالیت در بازارهایی که افراد اطلاعی از نحوه سرمایه گذاری در آن مانند بازارهای سکه، ارز، طلا، بورس و ... ندارند نیز معانی دیگری از اضافه کاری افراد است.

همدان رکورددار بیشترین اضافه کاری کشور

با این حال، مرکز آمار ایران در آخرین گزارش مربوط به فصل بهار تحولات بازار کار ایران صرفا اضافه کاری به مفهوم حضور افراد با ساعات کار بیشتر در محیط های کاری مشخص را مورد بررسی قرار داده و وضعیت استان ها را اعلام کرده است.

در گزارش مرکز آمار بررسی ها به گونه ای است که وضعیت حضور با ساعات بیشتر از معمول هفته در محل های اصلی و رسمی کار افراد مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفته است. به عنوان نمونه آمار ارائه شده نشانگر تمامی فعالیت های افراد در زمینه های گوناگون به نحوی که شرح داده شد نیست و صرفا وضعیت حضور در یک رشته شغل تحلیل شده است.

بر این اساس، در استان همدان طی بهار امسال بالاترین میزان اضافه کاری در کشور انجام شده به نحوی که از هر دو نفر شاغل، یک نفر در هفته اشتغال بیشتر از 49 ساعت را در هفته تجربه کرده است. 55.4 درصد شاغلان ساکن در استان همدان در بهار امسال، اضافه کاری کرده اند.

پس از آن تهرانی ها در جایگاه دوم انجام بالاترین میزان اضافه کاری قرار دارند. طی بهار سال جاری 53.6 درصد پایتخت نشینان بیشتر از 49 ساعت در هفته کار کرده اند. در پایتخت نیز هر دو نفر شاغل، یک نفر اضافه کاری کرده است.

این وضعیت در مورد استان های دیگر نیز قابل مشاهده است. در آذربایجان شرقی نیز 4 نفر از هر 10 نفر اضافه کاری می کنند. این وضعیت در مورد اردبیل تقریبا 5 نفر از هر 10 نفر شاغل است و در البرز نیز از هر 10 نفر 4 نفر دارای ساعت کار بیشتر از 49 ساعت در هفته هستند.

پرکارترین و کم کارترین استان ها

زنجانى ها نيز داراى آمار اضافه كارى بالاى هستند به نحوى كه در اين استان نيز نژديك به 5 نفر از هر 10 نفر اضافه كارى مى كنند و اين وضعيت در قزوين و كردستان نيز وجود دارد كه البته در اين دو استان 4 نفر از هر 10 نفر شاغل اضافه كارى انجام مى دهند.

شاغلان در گيلان، مازندران و هرمزگان نيز داراى ساعات كار بيشتر از 49 ساعت در هفته اند و از اين بابت جزو استان هاى با ميزان اضافه كارى بالا محسوب مى شوند. در نقطه مقابل وضعيت حضور افراد در بازار كار برخى از استان ها بسيار كمتر از مناطق يادشده است كه مى تواند به بئيه مالى افراد، بافت فرهنگى منطقه، پايين تر بودن هزينه هاى زندگى نسبت به مناطق يادشده، قانع بودن افراد و يا وجود نداشتن بستر مناسب براى انجام اضافه كارى مربوط باشد.

به صورت كلى، استان هاى مانند ايلام با 25.1 درصد، خراسان جنوبى با 19.6 درصد، سيستان و بلوچستان با 27.9 درصد، كرمان 27.3 درصد، لرستان با 27.8 درصد و يزد با 21.2 درصد؛ داراى كمترين آمار اضافه كارى شاغلان هستند و نسبت به استان هاى مانند تهران و همدان تا 50 درصد كمتر است.

جدول وضعيت اضافه كارى شاغلان در استان ها

استان	سهم شاغلان با بيش از 49 ساعت كار معمول	استان	سهم شاغلان با بيش از 49 ساعت كار معمول
آذربايجان شرقى	41.2	سيستان و بلوچستان	27.9
آذربايجان غربى	37	فارس	37.7
اردبيل	45.4	قزوين	44.7
اصفهان	33.6	قم	36.7
البرز	41.5	كردستان	40.7
ايلام	25.1	كرمان	27.3
بوشهر	39.7	كرمانشاه	37.5
تهران	53.6	كهكيلويه و بويراخمد	31.5
چهارمحال وبختيارى	36.9	گلستان	33.3
خراسان جنوبى	19.6	گيلان	48
خراسان رضوى	30.6	لرستان	27.8
خراسان شمالى	36.8	مازندران	45.2
خوزستان	33.3	مرکزى	37.9
زنجان	46.8	هرمزگان	43.2
سمنان	33.2	همدان	55.4
---	---	يزد	21.2